

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/83/2025
Identifikačné číslo spisu:	6621202707
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6621202707.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu B. narodeného Z. právne zastúpený JUDr. Ondrejom Szilágyi, advokátom, Lučenec, Dr. Vodu 2, proti žalovanému Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, o náhradu škody 31.234,85 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 13C/18/2021, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. januára 2025 sp. zn. 16Co/13/2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. januára 2025 sp. zn. 16Co/13/2024 vo výrokoch I., III. a IV. z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 13C/18/2021-480 z 29. októbra 2025 z r u š u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 19. decembra 2023 č. k. 13C/18/2021-332 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 31.234,85 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 18. 06. 2021 do zaplatenia, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku; a určil, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100 %, a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým súd rozhodne o výške nároku žalobcu.

1.1. Žalobca sa domáhal zaplatenia žalovanej sumy z titulu náhrady škody podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá bola žalobcovi spôsobená z dôvodu vydania nezákonného uznesenia Okresného súdu Lučenec č. k. 17Er/791/2013-152 zo dňa 21. 12. 2017, ktorý v exekučnej veci proti žalobcovi rozhodol o zamietnutí jeho sťažnosti proti rozhodnutiu Okresného súdu Lučenec č. k. 17Er/791/2013-124 zo dňa 02. 11. 2016, ktorým súd nevyhovel námietkam povinného proti exekúcii.

1.2. Okresný súd v konaní vychádzal z tvrdenia žalobcu, že oprávnený nepredložil na vykonanie exekúcie voči žalobcovi exekučný titul na peňažné plnenie a žalobcovi škoda vznikla v žalovanej sume vykonaním exekúcie peňažných prostriedkov z účtu žalobcu v prospech exekútora a oprávneného v exekučnom konaní. Exekúcia mala byť podľa Nálezu Ústavného súdu III. ÚS 141/2018-58 zo dňa 20.

06. 2018 voči žalobcovi najneskôr pri podaní námietok proti exekúcii zastavená z dôvodu, že exekučný titul uplatnený oprávneným v konaní č. 17Er/791/2013 nebol právnym titulom pre exekučné vymożenie peňažnej pohľadávky. Súd mal námietkam povinného v exekučnom konaní vyhovieť, čo urobil až dodatočne, po ukončení exekúcie a po vydaní rozhodnutia ústavného súdu. Nebola spornou existencia nezákonného rozhodnutia, ktorým bolo uznesenie Okresného súdu Lučenec, č. k. 17Er/791/2013-52 zo dňa 21. 12. 2017, ktoré bolo zrušené Nálezom Ústavného súdu III. US 141/2018-58 zo dňa 20. 06. 2018, ani skutočnosť, že v rámci exekučného konania bola vymožená suma 31.234,85 eura a exekučné konanie bolo skončené v januári 2018. Vymožením sumy 31.234,85 eura vznikla žalobcovi škoda v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím Okresného súdu Lučenec, č. k. 17Er/791/2013-52 zo dňa 21. 12. 2017. V dôsledku exekúcie došlo k zmenšeniu majetku žalobcu v rozsahu 31.234,85 eura, vznikla žalobcovi škoda, ktorá bola bezprostredne spôsobená nezákonným rozhodnutím v exekučnom konaní, v ktorom žalobca vystupoval ako povinný. Okresný súd mal preukázané, že boli vydané nezákonné rozhodnutia, na základe ktorých došlo ku škode v rozsahu zníženia majetku žalobcu v sume 31.234,06 eura, pričom bez konania verejnej moci by ku škode nedošlo. Na strane žalobcu nebol dôvod domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia voči oprávnenému, keďže nemožno konštatovať, že by išlo o konkurenciu nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia s nárokom na náhradu škody, a že by mal žalobca voči oprávnenému z exekúcie pohľadávku z bezdôvodného obohatenia. Okresný súd ďalej uviedol, že neexistovala konkurencia nároku žalobcu z bezdôvodného obohatenia voči súdnemu exekútorovi s jeho nárokom na náhradu škody voči štátu, lebo exekútor je nositeľ verejnej moci vykonávajúci exekučnú činnosť, ktorou na jeho strane nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu.

1.3. Z dôvodu, že žalobca bol v konaní úspešný, súd mu priznal právo na náhradu trov konania od žalovaného v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku vo veci samej samostatným uznesením.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalovaného, rozsudkom z 30. januára 2025 sp. zn. 16Co/13/2024 rozhodol:

„I. Rozsudok okresného súdu vo výroku o splnení peňažnej povinnosti, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 25.095,79 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 18. 06. 2021 do zaplatenia všetko do 30 dní, potvrdzuje.

II. V prevyšujúcej časti rozsudok okresného súdu mení tak, že žalobu zamieta.

III. Rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 60 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške trov.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 60 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške trov.“

2.1. Odvolací súd konštatoval, že na vecnej správnosti posudzovaného rozhodnutia okresného súdu nič nemení, že okresný súd na základe nesporných skutkových zistení neposudzoval, či nárok z bezdôvodného obohatenia mohol byť oslabený premlčaním, ani to, že oprávnený sa nemohol úmyselne obohatiť, keďže plnenie prijal v exekučnom konaní ako oprávnený, v prospech ktorého sa exekúcia vykonala. Žalovaný nesprávne vysvetľuje uplatnený nárok ako subsidiárny na základe toho, že žalobca má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia čo vyvodil z toho, že oprávnený v exekučnom konaní vymohol od žalobcu plnenie, na ktoré podľa hmotného práva nemal nárok, a preto disponuje finančnými prostriedkami bez právneho dôvodu. Žalovaný opomína, že primárnym dôvodom uplatnenia nároku proti štátu je súdne rozhodnutie, ktoré nesprávne priznalo oprávnenému nárok podľa hmotného práva, a preto bolo zrušené nálezom ústavného súdu. Okresný súd v predošlom rozhodnutí urobil nesprávny záver, že primárny nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia voči oprávnenému je zachovaný, ale opomenul, že exekučný súd rozhodol až po rozhodnutí ústavného súdu, a že oprávnený ani súdny exekútor neboli nálezom ústavného súdu viazaní. Náhradu škody, ani nárok z bezdôvodného obohatenia si žalobca nemohol uplatniť skôr, ako bolo rozhodnuté o zastavení exekúcie. Posúdenie otázky subsidiarity uplatnenia pohľadávky titulom náhrady škody voči žalovanému štátu vyplýva z toho, či žalobca môže pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatniť proti primárnemu dlžníkovi, ktorým je v exekučnom konaní oprávnený a súdny exekútor. Žalovaný sa v odvolaní nevyjadruje, či vzhľadom na nesporné skutkové zistenia môže žalobca pohľadávku proti primárnemu dlžníkovi skutočne uspokojiť. Podstatné pre posúdenie možnej subsidiarity nároku na náhradu škody proti žalovanému, v

dôsledku ktorej má predchádzať uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia proti tomu, v prospech koho boli v exekúcii peňažné prostriedky z účtu žalobcu vymožené bola skutočnosť, že o zastavení exekúcie súd rozhodol tri roky od nálezú ústavného súdu a viac ako tri roky od vymożenia pohľadávky. V čase rozhodnutia o zastavení exekúcie bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia proti oprávnenému premľaný. Pre posúdenie veci je podstatné to, že pohľadávka voči primárnemu dlžníkovi vznikla až v dôsledku nezákonného rozhodnutia súdu, preto sa môže žalobca domáhať svojho nároku proti žalovanému štátu priamo. V tomto prípade nárok žalobcu nie je subsidiárny, lebo štát aj primárny dlžník zodpovedajú žalobcovi solidárne. Z uvedeného dôvodu je správny záver okresného súdu, že na strane žalobcu nebol dôvod domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia voči oprávnenému, keďže nemožno konštatovať, že by išlo o konkurenciu nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia s nárokom na náhradu škody, a že by mal žalobca voči oprávnenému z exekúcie pohľadávku z bezdôvodného obohatenia. Žalobca mohol uplatniť nárok voči oprávnenému až po zastavení exekučného konania, pretože v exekučnom konaní postavenie oprávneného legalizovalo rozhodnutie súdu. Nebolo skutkovo sporné, že exekučné konanie v prospech oprávneného bolo zastavené viac ako tri roky od vymożenia žalovanej pohľadávky v exekučnom konaní, takže možnosť uplatniť právo proti oprávnenému bola oslabená na úroveň premľaného práva. Z uvedených dôvodov bolo odvolanie žalovaného, ktorý namietal, že žalobca mal uplatniť svoje nároky proti oprávnenému z exekučného konania nedôvodné a krajský súd rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 25.095,79 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 18. 06. 2021 do zaplattenia, všetko do 30 dní potvrdil. Žalovaný dôvodne namietal nesprávny záver okresného súdu, ktorý žalobcovi priznal celú žalovanú sumu, pretože mal zato, že exekútor je nositeľ verejnej moci vykonávajúci exekučnú činnosť, ktorou na jeho strane nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, a preto neexistovala konkurencia nároku žalobcu z bezdôvodného obohatenia voči súdnemu exekútorovi s jeho nárokom na náhradu škody voči štátu. Odvolanie žalovaného bolo v tejto časti dôvodné, pretože štát prednostne nezodpovedá za škodu, ktorú poškodený môže vymáhať priamo do súdneho exekútora. V tejto časti okresný súd vec nesprávne právne posúdil na základe správne zisteného skutkového stavu. Pretože nárok titulom nezákonne vymožených trov exekúcie mohol žalobca uplatniť priamo proti exekútorovi, čo aj urobil, žaloba proti štátu je v tejto časti nedôvodná, a preto odvolací súd v prevyšujúcej časti rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu zamietol.

2.2. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). Strany sporu majú v zmysle § 255 ods. 2 CSP nárok na náhradu trov podľa pomeru úspechu. Žalobca bol v konaní na súde prvej inštancie aj v odvolacom konaní úspešnejší v rozsahu 80 % a žalovaný mal úspech 20 %, preto žalobcovi patrí náhrada trov konania od žalovaného v rozsahu 60 % (80 % - 20 % = 60 %).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu vo výrokoch I., III. a IV. podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 CSP.

3.1. Nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom vidí žalovaný v posúdení určenia okamihu premľania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči oprávnenému. Odvolací súd za rozhodný okamih totiž nesprávne považuje vymožení pohľadávky od žalobcu ako povinného (12. 01. 2018), a to napriek skutočnosti, že na viacerých miestach odôvodnenia svojho rozhodnutia uvádza, že žalobca si mohol uplatniť nárok voči oprávnenému až po zastavení exekučného konania. Odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku premľania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, a dospel k nesprávneému záveru, že v čase rozhodnutia o zastavení exekúcie (resp. v čase podania žaloby o náhradu škody) bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia proti oprávnenému premľaný, pričom nepochybne ide o právne otázky, od posúdenia ktorých záviselo správne rozhodnutie súdu vo veci samej. Žalobca si má, resp. mal uplatňovať prípadný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia prednostne od oprávneného, a to od momentu vydania rozhodnutia súdu o vyhovení námietkam povinného, resp. od následného vydania rozhodnutia o zastavení exekúcie.

3.2. Nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom vidí aj v prijatí záveru, že na strane žalobcu nebol dôvod domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia voči oprávnenému, keďže nemožno konštatovať, že by išlo o konkurenciu nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia s nárokom na náhradu škody. Právna otázka konkurencie práva na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a práva na vydanie bezdôvodného obohatenia bola podľa jeho názoru postačujúcim spôsobom

(zjednocujúco) vyriešená dovolacím súdom, a to tak, že právo na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci možno uplatniť len vtedy, ak sa dotknutá osoba nemôže úspešne domôcť práva na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tretej osobe (pričom bezúspešnosť nebola zavinená dotknutou osobou), a to v nasledovných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR: sp. zn. 5Cdo/37/2020, sp. zn. 1Cdo/128/2019, sp. zn. 8Cdo/88/2017, sp. zn. 6Cdo/9/2016, sp. zn. 6Cdo/27/2016, sp. zn. 4MCdo/3/2014, sp. zn. 7Cdo/16/2011, sp. zn. 4Cdo/199/2005, sp. zn. 4Cz/110/84. Žalovaný teda namieta právne posúdenie otázky konkurencie vzniku škody a bezdôvodného obohatenia odvolacím súdom a poukazuje na vyššie menovanú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu zotrváva na názore, že pokiaľ existuje právna možnosť domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia od iného subjektu, škoda ani nevznikne. Z uvedených dôvodov žalovaný i naďalej spochybňuje existenciu škody ako jedného z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu.

3.3. Žalovaný vyvodzuje prípustnosť tohto dovolania dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP, pretože odvolací súd sa veľmi stroho a zmätočne vyjadril k námietkam formulovaným v odvolaní, pričom tieto žalovaný považuje za natoľko zásadné, že si vyžadovali osobitnú pozornosť odvolacieho súdu. Poukazuje na to, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva prelínanie sa protichodnej argumentácie odvolacieho súdu, a to: - jednak v prospech existencie konkurencie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (a jeho prednosti) s nárokom na náhradu škody, za súčasného skúmania prípadnej bezúspešnosti vymáhania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcom, čo indikuje, že žalobca si mal uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale z dôvodu nesprávne posúdeného premĺčania uplatneného nároku súd dospel k záveru, že by bol žalobca (bez svojho zavinenia) neúspešný, a preto je daná zodpovednosť štátu za škodu; - a naopak v nemožnosti konštatovať, že by išlo o konkurenciu nárokov, že nárok žalobcu nie je subsidiárny, lebo štát aj primárny dlžník zodpovedajú žalobcovi solidárne, a že sa jedná o zodpovednosť žalovaného, keďže primárnym dôvodom uplatnenia nároku proti štátu je súdne rozhodnutie. Taktiež v prospech záveru, že žalobca si právo z bezdôvodného obohatenia mohol uplatniť až po zastavení exekučného konania; právo mu vzniklo až zastavením exekúcie; - a naopak v čase rozhodnutia o zastavení exekúcie bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia premĺčaný. Z uvedeného je nepochybné, že odvolací súd v tomto smere prijal závery, ktoré nemožno označiť inak ako zjavne protirečivé, zmätočné, a ktoré zapríčínujú nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku vo vzťahu k priznanej náhrade majetkovej škody.

3.4. Dovolateľ navrhuje, aby napadnutý rozsudok krajského súdu v napadnutom výroku I., ako aj vo výrokoch III. a IV. (ako výrokoch závislých) zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“ alebo ako „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP), a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je dôvodné.

6. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ namieta pochybenie odvolacieho súdu pri odôvodnení rozsudku, ktorý je nedostatočne odôvodnený, teda zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP a porušenie jeho práva na spravodlivý proces.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že

došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

13. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

14. Faktom je, že odvolací súd síce nie je povinný dať v písomnom vyhotovení rozhodnutia odpoveď na úplne všetky sporné otázky, avšak je povinný vysporiadať sa dostatočne presvedčivo aspoň s tou najzásadnejšou argumentáciou, k čomu však nedošlo. Teda platí, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nesplňa základné zákonné kritéria na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí.

15. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľ dôvodne namietal, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí neposkytol odpoveď na rozhodujúce právne a skutkovo relevantné otázky. Odvolací súd sa v napadnutom rozsudku dostatočným spôsobom nevysporiadal s posúdením existencie subsidiarity nároku na náhradu škody, ako aj premlčania predmetného nároku.

16. Odvolací súd vo svojom odôvodnení zmätočne a zjavne protichodne v napadnutom rozsudku dôvodil, že na jednej strane existuje subsidiarita nároku na náhradu škody proti žalovanému, v dôsledku ktorej má predchádzať uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (pozri body 14.1., 14.2., 16.3. odôvodnenia napadnutého rozsudku), no na druhej strane konštatoval, že v tomto prípade nárok žalobcu nie je subsidiárny, lebo štát aj primárny dlžník a žalobcovi zodpovedajú solidárne, ako aj že na strane žalobcu nebol dôvod domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia voči oprávnenému, keďže nemožno konštatovať, že by išlo o konkurenciu nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia s nárokom na náhradu škody (pozri body 11.2., 16.1., 16.2. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

16.1. Dovolací súd preto uvádza, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí nedostatočne, resp. zjavne protirečivo vyhodnotil otázku konkurencie nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia s nárokom na náhradu škody.

17. Rovnako protichodne odvolací súd vo svojom odôvodnení posudzoval existenciu / neexistenciu premlčania nároku. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí vyhodnotil, že náhradu škody ani nárok z bezdôvodného obohatenia si žalobca nemohol uplatniť skôr ako bolo rozhodnuté o zastavení exekúcie, resp. že pohľadávka voči primárnemu dlžníkovi vznikla až v dôsledku nezákonného rozhodnutia súdu (pozri body 13.1., 16.1. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

17.1. Lenže odvolací súd zároveň celkom opačne vyhodnotil, že o zastavení exekúcie súd rozhodol tri roky od nálezú ústavného súdu a viac ako tri roky vymoženía pohľadávky, a teda v čase rozhodnutia o zastavení exekúcie bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia proti oprávnenému premlčaný, resp. že exekučné konanie v prospech oprávneného bolo zastavené viac ako tri roky od vymoženía žalovanej pohľadávky v exekučnom konaní, takže možnosť uplatniť právo proti oprávnenému bola oslabená na úroveň premlčaného práva (pozri body 14.2. a 16.3. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Teda odvolací súd znova nekonzistentne a protirečivo posudzuje určenie okamihu premlčania predmetného nároku.

18. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je možné považovať za vnútorne rozporné, nakoľko sa v rozhodnutí nachádzajú argumenty podporujúce určitý záver a súčasne protiargumenty proti tomuto záveru. Takýto stav jednoznačne zapríčiňuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, keďže argumentácia v odôvodnení rozhodnutia súdu musí byť vnútorne nerozporná a logicky konzistentná.

19. Pre nedodržanie základných zásad súdneho konania rozsudok odvolacieho súdu sa vyznačuje závažnými nedostatkami, pričom sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s námietkami dovolateľa ohľadom subsidiarity nároku na náhradu škody, ako aj premlčania.

20. Pre úplnosť dovolací súd dáva do pozornosti odvolaciemu súdu rozhodnutie najvyššieho súdu z 09. júla 2025 sp. zn. 9Cdo/131/2023, v ktorom bola riešená kolízia nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia a nároku na náhradu škody.

21. Na margo dovolací súd poznamenáva, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval, a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

22. V preskúmvanej veci teda dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti vykazuje znaky namietaného nesprávneho procesného postupu vyplývajúceho z § 420 písm. f) CSP.

23. V korelácii uvedeného, najvyšší súd nepovažuje za potrebné sa bližšie zaoberať ďalšími námietkami dovolateľa, vrátane námietok nesprávneho právneho posúdenie podľa § 421 CSP pre jeho predčasnosť, práve vzhľadom na vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň pripomína, že ak dovolací súd (obdobne to platí i pre súd odvolací) zruší rozsudok odvolacieho súdu a vráti mu vec na ďalšie konanie, odvolací súd nesmie odôvodnenie svojho nového rozsudku koncipovať tak, že iba dopĺňa pôvodné odôvodnenie zrušeného rozsudku. Zrušený rozsudok v čase opätovného rozhodovania už právne neexistuje (obdobne pozri nálezy Ústavného súdu SR z 26. apríla 2017, sp. zn. II. ÚS 754/2016). Opomenúť nemožno ani to, že dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia je v demokratickom právnom štáte základnou podmienkou legitimacy každého rozhodnutia súdu. Iba ak je rozhodnutie súdu dostatočne, racionálne a presvedčivo odôvodnené, má verejná moc morálne právo vynucovať jeho rešpektovanie a adresáti rozhodnutia majú morálnu povinnosť ho rešpektovať. Ak súd takto nedokáže odôvodniť svoje rozhodnutie, jeho rozhodnutie sa tým stáva neobhájiteľné, čomu je potrebné sa v ďalšom konaní vyvarovať.

24. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

25. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v zmysle § 449 a § 450 CSP rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. januára 2025 sp. zn. 16Co/13/2024 vo výrokoch I., III. a IV. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

26. Uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 13C/18/2021-480 z 29. októbra 2025 dovolací súd zrušil ako rozhodnutie súvisiace (napr. I. ÚS 549/2015, sp. zn. 2Cdo/173/2008, 2Cdo/267/2008, 1MCdo/14/2010, 1Cdo/36/2011, 6Cdo/201/2012, 4Cdo/52/2014 a 2MOBdoV/4/2012).

27. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách odvolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.